

Г.О. Слабкий¹, Ж.В. Антоненко², О.В. Юрченко²

ВИЯВЛЕННЯ ПРОГАЛИНИ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ З ПРОТИДІЇ ЕПІДЕМІЇ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ У М. КИЄВІ НА ПІДСТАВІ ВИМІРЮВАННЯ КОНТИНУУМУ ДОГЛЯДУ У ЗВ'ЯЗКУ З ВІЛ

¹Ужгородський національний університет, м. Ужгород

²Київська міська клінічна лікарня №5

(Київський міський центр профілактики та боротьби зі СНІДом), м. Київ

Актуальність. В умовах розвитку сучасної системи протидії епідемії ВІЛ/СНІДу виникає нагальна потреба у комплексному дослідженні позитивних і негативних факторів, які можуть вплинути на ситуацію, яка склалася, у перспективі, а також шляхів досягнення стратегічних цілей подолання епідемії. Ці фактори є інформацією для стратегічного аналізу, з використанням якої має складатися комплексний стратегічний план розвитку системи протидії епідемії, здійснюватися науково обґрунтована, всебічна і своєчасна підтримка прийняття важливих стратегічних управлінських рішень у сфері ВІЛ/СНІДу.

Активне використання стратегічної інформації для підвищення ефективності заходів боротьби з ВІЛ на субнаціональному рівні вимагає наявності надійної стратегічної інформаційної системи, якав свою чергу є необхідною умовою для інформаційно-просвітницької підтримки, фінансування, стратегічного планування та здійснення більш ефективних заходів втручання, а також для моніторингу та вдосконалення цих заходів втручання та надання свідчень їхньої дієвого впливу.

Стратегічний аналіз з використанням оцінки континууму догляду у зв'язку із ВІЛ має своїм завданням підготувати множину альтернатив для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що орієнтовані на досягнення перспективних цілей. Для підвищення ефективності стратегічного аналізу передбачено залучення всіх можливих інформаційних джерел, які забезпечують мінімізацію витрат на її отримання, використання, обробку та захист.

Мета дослідження: виявлення прогалин у системі стратегічної інформації при плануванні заходів з протидії епідемії ВІЛ-інфекції у м. Києві на підставі вимірювання континууму догляду у зв'язку з ВІЛ.

Матеріали і методи дослідження. Крос-секційний каскадний аналіз даних за 2014 рік по забезпеченню континууму догляду у зв'язку із ВІЛ у м. Києві, дані галузевої статистичної звітності, статистичні та оціночні дані, дані програмного моніторингу виконання заходів з протидії епідемії ВІЛ-інфекції.

Отримані результати. При проведенні аналізу континууму послуг (послідовних заходів з профілактики, лікування та догляду) для людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, у м. Києві було виявлено суттєве зменшення аналізованої групи населення від оціночної кількості ($n=32445$) до частки людей, у яких станом на 01.01.2015 року за даними клініко-лабораторного моніторингу ефективності антиретровірусної терапії вдалося досягнути зниження рівня вірусного навантаження <40 РНК-копій/мл ($n= 3811$).

Встановлення об'єктивних причин, зокрема переваг і недоліків послуг, які надаються, потребує суттєво підвищення якості даних, що використовуються для аналізу.

Оціночна чисельність людей, які живуть з ВІЛ у м. Києві, є відправним показником для подальшого аналізу і має бути узгоджена на регіональному рівні усіма зацікавленими сторонами. Наявні дані, що були розраховані на основі Spectrum/EPP program, мають бути уточнені з урахуванням результатів останніх (2015 р.) біоповедінкових досліджень та основних показників епідемічного процесу.

На сьогодні відсутні дані щодо кількості людей з ВІЛ-інфекцією, які знають свій ВІЛ-позитивний статус. Встановлена суттєва прогалина (68%) між оціночною кількістю людей, які живуть з ВІЛ/СНІД у м. Києві, та особами, які знають свій ВІЛ-позитивний статус. Визначення індикатора базується на даних Київського міського центру профілактики та боротьби зі СНІДом про кількість осіб, які перебувають на диспансерному обліку. Однак, ці дані не відображають глибину проблеми і не дозволяють без проведення додаткового аналізу

обґрунтувати причину прогалини та визначити оптимальні шляхи вирішення проблем. Підтверджує це ствердження найнижчий в Україні показник своєчасності взяття у 2014 році ВІЛ-позитивних осіб під медичний нагляд (45,1% від кількості виявлених за даними сероепідмоніторингу). Показник захворюваності на ВІЛ-інфекцію, який фактично розраховується на підставі даних про кількість взятих на медичний облік осіб з ВІЛ-інфекцією, свідчить про низький рівень виявлення та реєстрації випадків. Отже, реальна кількість ВІЛ-інфікованих осіб, які знають свій ВІЛ-позитивний статус, може суттєво перевищувати кількість осіб, які охоплені медичним наглядом.

Висновки. Для таких великих міст як Київ, де наявні суттєві відмінності у ситуації щодо поширення ВІЛ/СНІДу на субрегіональному рівні, каскадний аналіз має певні обмеження. Для визначення причин наявних прогалин у наданні послуг та пошуку шляхів вирішення проблем необхідно перш за все вжити заходів щодо забезпечення якості та повноти даних, які відносяться до стратегічної інформації, а також доцільно застосовувати моделювання окремих локальних систем покращення якості послуг із забезпеченням моніторингу і оцінки запропонованих змін у динаміці.